

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Behandeld door
(10)(2e)

T (10)(2e)
secretariaats@nationaalcoordin
atorgroningen.nl

Datum
31 augustus 2017

Kenmerk
NCG /17015073

Kopie aan

Bijlage(n)

verslag

Omschrijving	Bestuurlijke Stuurgroep
Voorzitter	De heer H. Alders
Vergaderdatum en -tijd	20 juli 2017, 13.00 uur - 15.00 uur
Locatie	Gemeentehuis Loppersum, Molenweg 12 (Raadzaal)
Aanwezig	Dhr. Heidema (Ten Boer), dhr. Van Dijk (Bedum), dhr. Verschuren (Winsum), dhr. S. Gaastra (namens het Rijk), dhr. Wiersma (De Marne), dhr. Den Oudsten (Groningen) dhr Rodenboog (Loppersum), dhr. Beukema (Delfzijl), dhr. Eikenaar (Provincie Groningen), dhr. De Boer (NCG), dhr. (10)(2e) (NCG, verslag).
Afwezig	Dhr. Munnikma (Menterwolde), Dhr. Ten Brink (Slochteren), dhr. Van de Nadort (Ten Boer), mw. Van Lente (Bedum), dhr. Michels (Winsum), dhr. Hiemstra (Appingedam), dhr. De Jonge (Hoogezand-Sappemeer), Mw. Van Beek (Eemsmond), mw. Pijs (namens het Rijk).

1. Opening en mededelingen

De aanwezigen worden welkom geheten. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Verslag Bestuurlijke Stuurgroep 1 juni 2017

Het verslag is akkoord, geen opmerkingen.

3. Schadeprotocol

De NCG licht de twee voorliggende zaken toe: allereerst het beeld van de stand van zaken, ten tweede het voornemen om te starten met de opname van schade (schade aangemeld na 31 maart 12.00 uur).

De heer Beukema (Delfzijl) onderschrijft het weergegeven beeld, op basis van de gesprekken die de afgelopen tijd zijn gevoerd. Het glas is halfvol: er zijn een paar belangrijke zaken die nog geregeld moeten worden, maar er is vooruitgang. Zodra er meer duidelijkheid ontstaat over de contouren van het schadeprotocol, moet het mogelijk zijn om ook hier overeenstemming over te krijgen. Ten aanzien van het opnemen van schades van na 31 maart: NCG stuurt dit traject aan en geeft richting aan de uitvoering, door het CVW. Accepteren dat het niet anders kan dan op deze wijze geformuleerd.

De heer Eikenaar (Provincie): sluit zich aan bij de opmerkingen van burgemeester Beukema.

De heer Wiersma (De Marne): waardeert de vooruitgang die er wordt geboekt en complimenteert de betrokkenen. Hoopt van harte er uit komen, bij voorkeur met een schadeprotocol dat gesteund wordt door de maatschappelijke partijen.

De heer Gaastra (Rijk): spreekt steun uit voor het voorstel. Goed dat er voortgang is.

NCG:

- De NCG geeft een korte terugkoppeling van de bespreking in de Maatschappelijke Stuurgroep (vanochtend). De MS heeft kennis genomen van de tussenstand en er is besproken wat nodig is om met maatschappelijke groeperingen tot een conclusie te komen.
- De Maatschappelijke Stuurgroep heeft ingestemd met het voorstel om te starten met de opname, met daarbij dezelfde opmerking: de opname vindt plaats onder leiding van de NCG. De eerste brief aan bewoners is van de NCG, met daarin helder verwoordt wat de positie van CVW wel/niet is, de opdracht van de NCG, de kwaliteitseisen en controle daarop. De steun van de MS is een belangrijk moment.
- Het voorstel is hiermee vastgesteld.
- Vandaag gaat de gezamenlijke brief uit, namens alle partijen, om juridisch advies in te winnen.

4. Erfgoedprogramma

Toelichting NCG:

- De Provincie Groningen is hiervan de trekker, via de (tijdelijke) stuurgroep erfgoed zijn gemeente en het Rijk (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) aangesloten.
- De Provincie heeft besloten zijn fondsen te reactiveren (1,3 miljoen). Dit wordt gematcht door de NCG (ook 1,3 miljoen). Dit staat nog niet in de voorliggende nota (wordt aangepast voordat nota uit gaat).
- Allen gaan akkoord.

De heer Wiersma (De Marne): waardeert dat er niet alleen aandacht is voor het behoud van bestaand erfgoed, maar ook aandacht voor ontwikkeling/nieuwe architectuur.

5. Vervolg Pilot Koopinstrument

Toelichting NCG:

- Het onderzoek van professor Boelhouwer naar de proef koopinstrument, eerder in deze stuurgroep besproken, leidt tot dit voorstel: doorgaan met de knelpuntenbenadering en die benadering vervolgens over laten lopen in een garantstelling (à la Moerdijk). Dus twee stappen in één keer. Het gaat net als in Moerdijk om een bedrag per jaar, dus niet iedereen kan in een jaar worden geholpen.
- Boelhouwer doet de aanbeveling de 'duur van te koop staan' als hoofdcriterium te hanteren (minimaal 12 maanden) en vervolgens bij de selectie te kijken naar specifieke knelpunten. De verwachting van Boelhouwer is dat die knelpunten steeds minder aanwezig zullen zijn, en dat de duur van te koop staan bepalend wordt. Dat zal in de praktijk moeten blijken.
- In het voorstel is een evaluatie na drie jaar opgenomen. Dit leidde vanochtend in de Maatschappelijke Stuurgroep tot het misverstand dat een evaluatie na drie jaar, zou betekenen dat we garantstelling willen afspreken voor een beperkte looptijd van drie jaar. Dat is niet de intentie. Dit gaan we verduidelijken in het voorstel.
- Het voorstel heeft in de Maatschappelijke Stuurgroep een positief advies gekregen.

De heer Eikenaar (Provincie):

- Vanuit de regio loopt een traject waar de regio zelf nadenkt hoe een dergelijke regeling eruit dient te zien. Dit traject loopt nog, het denken is nog niet afgerond (bijvoorbeeld t.a.v. mensen die juist in het gebied willen wonen). Weet dat deze discussie loopt, dat kan wellicht leiden tot voorstellen vanuit de regio op een later moment (tijdpad hiervoor nog onbekend).
- Dit houdt het voorgestelde vervolg op de Pilot Koopinstrument niet tegen. Prima om hier mee van start te gaan.

NCG:

- We gaan bezien, naast de koppeling aan de huidige eigenaar, of de regeling ook gekoppeld kan worden aan de woning (net als in Moerdijk). Kijken of we dit hier kunnen doen, of dit rust geeft op de verstoorde woningmarkt. Hier is geen principiële verschil van mening, als je ook instroom bekijkt is koppeling aan de woning normaal/ goed voor rust in de markt.
- De resterende discussie betreft de omvang gebied waar de maatregel van toepassing is. De voorgestelde regeling is verbonden aan het huidige werkgebied (= 0,2 contour = Boelhouwer = 2015 KNMI). De Maatschappelijke Stuurgroep wil daarop later terugkomen; de effecten buiten de 0,2 onderzoeken. Tegelijkertijd zou je kunnen beargumenteren, op basis van de nieuwste KNMI-kaart, dat het werkgebied kleiner zijn kunnen zijn. De conclusie is in ieder geval van start te gaan.
- Allen gaan akkoord met het voorgestelde vervolg op de Pilot Koopinstrument.

6. Onderzoek meetinstrumentarium

Toelichting NCG:

- De NCG heeft meerdere reacties gevraagd op het Antea- onderzoek: van het KNMI, TNO, Tcbb, Commissie Bodemdaling, ook is er een rapport Van der Gaag ontvangen. De aanbevelingen hieruit: zorg voor voldoende meetinstrumentarium aan de zuidoostkant (verschuiving KNMI kaart). Dus aanbevelingen richting TNO en KNMI - indien nodig het meetnetwerk uitbreiden.
- De partijen geven aan dat het voor eventuele algemene toepassing te vroeg is, maar dat er wel situaties denkbaar zijn waar tiltmeters bruikbare informatie opleveren: dijken, sommige infrastructuur, agrarische gebouwen, monumenten. De onderzoekers doen dan ook de aanbeveling hier vervolgonderzoek naar te doen. Het voorstel NCG is juist niet om Antea een vervolgoopdracht te geven om dit verder te onderzoeken. Het voorstel is de uitdaging aan te gaan: het eens worden over een plaats waar plaatsing van de tiltmeters zinvol is (i.s.m. Van der Gaag) en gewoon een praktijkproef doen voor een periode. Dit onder gezag van wetenschappers en met algemeen toegankelijke gegevens.

De heer Eikenaar (Provincie): prima suggestie om over te gaan tot een praktijkproef. Dit voorstel is een goede invulling van de wens van de Staten en provincie om tiltmeters installeren. Dit niet lukraak doen, maar de meters installeren op plekken waar dat zinvol is.

De heer Wiersma (De Marne): sluit zich hierbij aan. Goed om alle partijen een plek te geven. Ook in De Marne is dit onderwerp van discussie. Graag ook het buitengebied hierbij betrekken.

De heer Gaastra (Rijk): eens met het voorstel.
Allen gaan akkoord met het voorgestelde vervolg.

7. Mededelingen

7a. Voortgang uitvoering door de NCG

Zie eerdere opmerkingen

7b. Voortgang versterken

Toelichting NCG:

- Op 1 september zijn de 1467 versterkingsadviezen uit de eerste ronde beschikbaar. Hierdoor ontstaat een beeld, dwars door het gebied, hoe de versterking er uit gaat zien.
- Er komen hele nieuwe vragen aan bod. De versterking in Opwierde levert drie hoofdstromingen op: corporatiewoningen met nul op de meter, een aantal woningen waar versterking dusdanig ingrijpend dat je voor dat geld een nieuwe woning kan bouwen, en een typologie woningen die relatief eenvoudig zijn te versterken. Daardoor ontstaat een nieuwe discussie (ook onderling tussen bewoners) m.b.t. verschuivende verhoudingen in een wijk/leefomgeving: nieuwe woningen versus kleine ingrepen. Veranderingen stedenbouwkundige relatieve verhoudingen; bijna planschade. Dit is een nieuw element naast de risico-benadering.

- Een tweede element is de tijd die er voor besluitvorming is. Op meso-niveau is er de druk op voortgang en snelle beslissingen, terwijl op micro(bewoner)-niveau er juist behoefte is aan tijd om na te denken.
- Een derde element zijn de gemeenten, waar de hoeveelheid werk aandacht vraagt.
- Bovenop de 1467 adviezen van 1 september, komen eind 2017 er 3000 versterkingsadviezen bij, verspreid over een groot gebied. Dit betekent dat in april/mei de volgende grote operaties te verwachten zijn: grote aantallen in zowel de stedelijke gebieden van Delfzijl en Appingedam als de rurale gebieden. In rurale gebieden betreft het vooral vrijstaande woningen, hetgeen ongetwijfeld nieuwe vraagstukken en discussies zal opleveren. Onder andere met NAM en CVW over het kwaliteitspeil. Tevens betekenen de grote aantallen dat de koppeling op macro-niveau met gemeentelijke plannen van belang is. De operatie in Delfzijl-Noord en Opwierde wordt intensiever.

7c. Stand van zaken t.a.v. regelingen

Waardevermeerderingsregeling

De heer Eikenaar (Provincie): onder verwijzing naar eerder verzonden brief van de Provincie over de waardevermeerderingsregeling. Er zijn ontwikkelingen, er is een nieuwe situatie waar de regeling niet op is ingericht. Er zijn nu schikkingen. Daarbij is er mogelijk ook een impact van het nieuwe schadeprotocol. Kortom: de waardevermeerderingsregeling had een doel; sluit het doel nog aan bij veranderende omstandigheden? Over nadenken hoe hiermee om te gaan - in het nieuwe MJP bijvoorbeeld?

NCG:

- Bij nieuw schadeprotocol dit aanpassen: staat buiten kijf.
- In de praktijk zie je dat bewoners niet in gesprek gaan over schikkingen, niet omdat het niet op die manier opgelost kan worden, maar omdat dan de waardevermeerdering in het geding komt (ook signaal van de arbiters). Immers de waardevermeerderingsregeling gaat uit van erkende schade; bij schikking wordt er juist niet gesproken over erkenning van schade. Dit terwijl de feitelijke situatie hetzelfde is.
- De vraag is of de regeling in die zin moet worden aangepast, dat toekenning niet zozeer gekoppeld is aan erkenning van de schade, maar of de uitbetaling dan wel het herstel van schade plaats vindt. Dat bepalend laten zijn. De vraag is nu aan de orde of we dit koppelen aan het nieuwe schadeprotocol of dat we hier een herziene maatregel moeten nemen. Gaan we naar kijken.

Nieuwbouwregeling

Den Oudsten (Groningen):

- De historie van nieuwbouwregeling is summier verwoordt in de memo. Graag de voorgeschiedenis en actuele stand opnemen. De toets is niet alleen op verzoek van regionale partijen. De echte geschiedenis is, dat we zijn overeen gekomen dat er geen regeling zou komen, eerst een toets (op vaste percentages en nog een paar dingen). Vervolgens zijn we overvallen door de NAM die de stelling innam: als er geen regeling is, kan de NAM ook niet uitbetalen. Daarom is onder voorwaarden de nieuwe regeling geaccepteerd. Die voorwaarden beter opschrijven.
- Ook de drie partijen benoemen (in de memo 'nader te bepalen'): Rijksbouwmeester, Rijksvastgoedbedrijf en Raad van Arbitrage voor de Bouw. Groningen is zelfs bereid, als deze drie partijen tot een gezamenlijke uitspraak komen, als bindend te beschouwen als de andere partij dat ook doet. Deze discussie afronden.
- Het doel van de regeling is versnelling van nieuwbouwprojecten. Groningen merkt echter nog steeds ernstige vertraging. Groningen komt met concrete voorbeelden er op terug bij de NCG.

NCG:

- Geen probleem om de memo aan te passen, wat preciezer opschrijven; eventueel de brief toevoegen.
- T.a.v. de andere opmerkingen (suggestie t.b.v. inzet van Rijksbouwmeester en directeur Rijksvastgoedbedrijf): hierover moet nog de definitieve opvattingen van minister van BZK en minister van Wonen worden vernomen alvorens ze kunnen worden ingezet.
- Het ambtelijke gesprek optillen naar het bestuurlijke niveau.

7d. Stand van zaken onderzoeken

Geen opmerkingen.

7e. Verslag stuurgroep leefbaarheid dd 24 mei 2017

Geen opmerkingen.

7f. Stand van zaken "NAM op afstand"

Toelichting NCG: 'NAM op afstand' maakt deel uit van de gesprekken t.a.v. de kabinetsformatie. Hoe die gesprekken lopen, is lastig te volgen. De vragen t.a.v. het schadeprotocol en schadefonds zijn daar neergelegd.

7g. Stand van zaken zorgprogramma

Toelichting NCG:

- De komende maanden worden 55 zorggebouwen geïnspecteerd. Dit betekent dat er op korte termijn een grote operatie op ons afkomt, met daarbij ingewikkelde vraagstukken (denk aan tijdelijk uithuizen van patiënten). Hier hebben we elkaar ongekend nodig.
- Er is goed contact met het ministerie van Volksgezondheid en de inspectie Volksgezondheid. De samenwerking met zorginstellingen is goed. En ook bestuurlijk is de aansluiting er middels de gedeputeerde en wethouders in de stuurgroep Zorg.
- De 55 zorggebouwen dienen in de samenhang van het gebied te worden bekeken, er kan eventueel sprake zijn van uitwisseling van gebouwen.

De heer Beukema (Delfzijl):

- Zodra we weten wat er qua versterking nodig is, is er uiteindelijk een gezamenlijke geformuleerde visie nodig voor het maken van keuzes. Dit gaat om belangrijke keuzes; mogelijk voorzieningen verschuiven tussen dorpen is ingewikkeld proces dat tijd nodig heeft. Pleit er daarom voor de regio de tijd te geven voor het traject van het voorbereiden en vaststellen van de visie.
- Dit alles vindt plaats in een omgeving waar zorgpartijen zelf als marktpartijen keuzes maken. De rol van de overheid.

NCG:

- De snelheid van de stuurgroep is een bestuurlijke afweging. Er zijn verschillen tussen de sectoren; bijvoorbeeld de Verpleeg- en verzorgingsector is het verst met het over de grenzen van de eigen organisatie heen kijken. Er ligt een onderzoeksrapport geïnitieerd door Menzis. Hier een apart bestuurlijk gesprek organiseren.
- GGZ en gehandicaptenzorg zijn een heel ander vraagstuk, ook t.a.v. gebouwen en spreiding over het gebied.
- zorgverzekeraars uit passieve rol. Verantwoordelijkheid hoofdverzekeraar in gebied. Niet dicteren, wel actief is dilemma. Spanning is er. Strategisch gedrag.
- De leden van de Bestuurlijke Stuurgroep kunnen hierbij aansluiten, door mee te kijken met de leden van de stuurgroep Zorg.

7h. Halfjaarsrapportage Gronings Perspectief

Toelichting NCG:

- Na de zomer komt de NCG met een voorstel voor de vertaling van dit rapport in concrete maatregelen. De hoofdaanbeveling in het onderzoek is, dat zorgsector zich beter organiseert; hierover is binnenkort een gesprek met de GGD. Tevens worden de resultaten betrokken van

de 'leefbaarheidstafel' van 28 juni met alle betrokken groeperingen. Hier werd geconcludeerd dat deze organisaties zich meer kunnen richten op de aardbevingsproblematiek. De Maatschappelijke Stuurgroep gaf daarbij vanochtend aan dat de sociale gevolgen toenemen, nu de consequenties van de versterkingsoperatie steeds zichtbaarder worden.

- In aanvulling op het rapport: de bewonersbegeleiders NCG komen 'achter de voordeur' en krijgen daarmee zicht op verborgen sociale problematiek (verontrustende schaal). Deze problematiek blijft, de versterkingsoperatie vanuit de NCG is tijdelijk. Daarom is van belang dit goed over te dragen t.b.v. follow-up door het reguliere maatschappelijk werk (in enkele gemeenten maandelijks overdracht). Hier blijken grote verschillen te bestaan tussen de mate waarin gemeenten beschikken over deze infrastructuur: van redelijk niveau tot vrijwel non-existent. Hier wordt het gesprek gevoerd om te kijken wat nodig is om dit op die schaal georganiseerd te krijgen. De geleerde lessen op dit vlak delen. Overigens blijkt hier dat gemeenten met een 'in eigen kracht'- traditie hier beter uitspringen dan gemeenten zonder die traditie. Gezien het voorgaande, heeft de NCG de onderzoekers van het Gronings Perspectief de vraag gesteld – wat is van belang in gemeentelijke infrastructuur?

7i. Advies Kennisprogrammering Bouwkundig Versterken (Building)

Geen opmerkingen.

7j. Onderwijs -Rapportage Voortgang scholenprogramma

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Wiersma (De Marne) informeert naar de juiste manier waarop bewoners om moeten gaan met verjaring, dit naar aanleiding van een bijeenkomst met inwoners van zijn gemeente. Dienen bewoners wel of niet een brief naar de NAM te sturen?

NCG:

- NAM heeft eerst mondeling, daarna via sociale media aangegeven dat de NAM zich voor aardbevingsschade (aan gebouwen van particulieren) niet zal beroepen op de verjaringstermijn. Deze uiting via sociale media is in principe rechtsgeldig.
- Voor een ieder die dit niet voldoende vindt en zekerheid wil, heeft NCG voorbeeldbrieven beschikbaar gesteld op de website. Immers, strikt formeel-juridisch moet je stuiten per brief.
- De NCG zal de NAM vragen de toezegging op sociale media, per brief aan de NCG te bevestigen.